

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási óra 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, november 7.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérek: Egy néppárti apostol.
A képviselőház ülése.
A Reichsrath „dolgozik.”
A Fehér Kereszt új korszaka.
Kecskeméthy áldozatai.
Az új katonai javaslatok.
Világháború — papirosan.
Komjáthy Béla és az aradi Viktória-bank.
Hallógy mint rágalmazó.
Meglőtt jegyző.
Böhm Adolf sikkesztása.
A leszakadt menyegző.
Városi színházak.
Háromszáz aradi Szegeden.
Utóhang az amerikai utról.
Tárcs: Az ő rendszere. Irta: Corazzini.
Regény-Csarnok: A róma-párisi expressvo-
nat. Fordította: Ritt Gyula.

Egy néppárti apostol.

Arad, november 6.

A képviselőház mai ülésén éles világot vetett a miniszterelnöknek egy interpellációra adott válasza, a mi teljesen vigasztalan állapotainkra. Az interpelláció Hegyi páter viselt dolgaira való hivatkozással azt kérdezte a kormányelnöktől, a ki egyszermind belügyminiszter is, hogy hajlandó-e a csongrádi tarthatatlan állapotok szanálása céljából, azok egyedüli oka, Hegyi plébános ellen esetleg az állami beavatkozás igénybevételével is eljárni? A miniszterelnök a válaszában maga is beismerte, hogy a csongrádi állapotok tarthatatlanok s hogy azoknak okai egyenesen az izgága papra vezethetők vissza, de ő mint belügyi-

niszter ezen bajon nem segíthet, annak okozóját az állam rendelkezésére álló eszközökkel nem rendszabályozhatja meg, mert nézete szerint a rendzavaró és az ő üzelméi ellen csak társadalmi uton lehet eljárni, és ugyanezen uton végleg rendet csinálni.

A legszomorubb a dologban éppen az, hogy a miniszterelnök nem tréfált vagy tóditott, hanem *valót mondott* a szó legridegebb értelmében. Hasztalan kétségeskedünk, hasztalan erősködik emlékezetünk ebben a tudatában, hogy hiszen boldogult gróf *Wenkheim* Béla óta, a belügyminiszter létére a rendőrséget fölösleges intézménynek tartotta, hogy az ő patriarchalis kormányzata óta a társadalmi rendet illető összes törvényeink és intézményeink az állami gyámkodás és beavatkozás jelében születtek és erősen policiális színezetűek voltak; hasztalan ágaskodik józan belátásunk azon föltevés ellen, hogy évtizedek alatt ilyen irányban fejlődő rendszertünk mellett képzelhető legyen egy olyan alak, aki egy egész megyét állandóan izgalomban tart, botrányt botrányra halmoz, törvénnyel és hatóságokkal ellenkezésben él, és a kiről a belügyminiszter a végén is azt legyen kénytelen az országgyűlés színe előtt kijelenteni, hogy avval az emberrel szemben tehetetlen, és hogy azt csakis társadalmi uton lehet megfékezni.

Miért? Tán azért, mert Hegyi Antal pap és mert talán őt a papság védi? Nem azért. Igaz bár, hogy a papok nagy urak, majdnem oly nagyok, mint a kato-

nák, de azért a papot is utoléri a törvény keze és hála isten, a magyar kath. klerus többet ad állása, hivatása tisztességére, semhogy azt egy olyan tagjának, mint Hegyi páter, védelmére odakölcsonőzné. A csongrádi botrányhős-papnak hatalma, elnyűhetetlen szívóssága, a megtorló igazsággal dacoló biztonsága abban rejlik, hogy ő az ekklesia militansnak, a nemzetközi klerikalizmusnak, mely nálunk a *néppárt* neve alatt vivja győzelmes harcait, fölönt bajnoka, rettenthetetlen, halálra szánt hive. Ebben a minőségben áll ő oly szilárdan, hogy meg nem ingatható, áll oly magasan, hogy el nem érhető, bármit csináljon.

Ő leszidta, lepiszkolta nyomtatott nyilvános levélben saját püspökét, a magyar főpapság legtiszteltebb szentebb alakját, úgy, hogy ezért bárki más az ő helyében száműzetésbe jut; őt megverték, meghurcolták a sárban, ő maga verekedett nyilvánosan akárhányszor; ő kihágásaiért állandóan perbe, bünyfenítő eljárás alá volt fogva és elítélve, azonfelül misepénzek kezelésében bűnösnek találva, ő mindezek dacára állandó bocsánatot, felmentést, védelmet talált Rómában és minden bűnei mellett, melyek a fentiekben csak töredékesen és általánosan említettek föl, még ma is csongrádi plébános.

Vajjon erősebb lesz-e a társadalom, mint a hatóság törvényben gyökeredző jogköre; vajjon erősebb lesz-e mint Róma hatalma? Vajjon az általános erkölcsi felháborodásnak van-e ott feltámadó és zivatarként tisztító ereje, hol a botrány a

TARCA

Az ő rendszere.

Irta: M. Corazzini.

(Olaszból.)

— Uram, uram, az egyik gombja beleakadt a shawlomba.
— Nagyságos asszonyom, engedje meggye-
gyeznem, hogy éppen ellenkezőleg, az ön shawl-
ja akadt meg a kabátom gombjában.
— Igy, vagy ugy, most egyszerűen arról
van szó, hogy megszabaduljunk egymástól, —
ne szakítsa el, kérem.
— Dehogy szakítom, isten ments.
— Köszönöm, meg fog bocsátani.
— Nagyságos asszonyom . . .
— Helyes, uram . . . üdvözlöm.
— Hogyan? hát megint elveszitem?
— Mit mond, kérem? . . . Hiszen nincs
is szerencsém ismerni.
— No jó, de ha elküld, megígérem önnek,
hogy addig megyek el ön előtt, míg a gombom
megint bele nem akad a shawljába.
— Sajátságos ember . . . csak legalább
tudnám, hogy ki ön.
— Az a legkevesebb. Federigo de Boni va-
gyok, váltóügynök. Van egy házam a városban
és két birtokom, természetesen a vidéken, van
aztán 6—7 ezer lira évi járadékom, — s az-

után, istenem, csak azért, hogy kissé jól es-
sék: özvegyember is vagyok, gyermektelen
tudniillik . . . de ez nagyon kevésbé érdekelti
önt . . .

— Sőt.
— Helyes. Akkor azt is megmondom, hogy
őszinte ember vagyok . . . megláttam önt s ér-
zem, hogy szeretem.
— Ugy? Olyan hirtelen?
— Már azelőtt is többször láttam s megfi-
gyeltem . . . Azután a szerelem sem oly külö-
nös dolog . . . ha jön, itt van s még veszteg-
zár alá sem lehet helyezni.
— Nagyon szellemes.
— Mondták azt már mások is.
— Uram . . .
— Csak tréfálok. S most remélhetem asz-
szonyom, hogy viszontláthatom? . . . On min-
dig egyedül van s halálosan unhatja magát.
— A mi engem illet, eltalálta a dolgot . . .
s mivel özvegy asszony vagyok, természetesen
nincs senkim.
— Mily szerencse.
— Hogy-hogy?
— Igen-igen. Mily szerencse, hogy önnél
mindenkit pótolhatok . . . Lesz tehát oly kegyes
megengedni, hogy viszontlássam?
— Neve és jó tulajdonságai révén nem
bánnom. Ha tehát viszont akar látni, csüt-
örtökön délután három után mindig otthon va-
gyok.

— Más szavakkal holnap három után.
— Mennyi szükségtelen magyarázatot kíván.
Isten önnel.
De ha nem mondja meg, hogy hol lakik,
akkor hogy kereshessem föl?
— Montebello-utca 46. Brambillonné.
Uram . . .
— Nagyságos asszonyom . . .
Ez a különös beszélgetés köztem folyt le
és egy harmincas asszony közt. Firenzében, a
Via Tornabuion, éppen szemközt a Clunyvel . . .
Lehet már vagy hat esztendeje.
S tényleg, az az asszony, a ki shawljával
megfogott és behálózott, megérdemelte, hogy az
ember megkísérelje, miszerint más hálókval is
megfogja.
Szőke, karcsu asszony volt, de azért nem
vékony, kifejezésteljes, élénk szürke szemek-
kel, bársonypuha, rózsás arcborral. Szó a
mi szó, Brambillonné nagyon szép asszony
volt.
— Különös találkozásunk előtt pár hónap-
pal egyik legjobb barátomnak, Giorgis Sorelá-
nak a társaságában nem egyszer láttam a szín-
szinbázban. Sokszor kértem, hogy mutasson be
neki, de barátom úgy tett, mintha nem is hal-
lotta volna. S most ez a véletlen! Áldott le-
gyen érte a gondviselés. Mily sokszor hoz ősz-
sze oly dolgokat, melyeket az emberi értelem
nem is lenne képes előrelátni.
Másnap két óra ötvenöt perckor a Via Mon.

TÁVIRATOK.

A sztrájk.

Lens, november 5. A pas de calaisi bánya-munkások képviselői, a kik a párisi választott bírósági ülésről visszatértek, ma jelen voltak a munkás gyűlésen és azt tanácsolták a munkásoknak, hogy a pas de calaisi szindikátus szombati döntéséig sztrájkoljanak. A gyűlés erre egyhangulag elhatározta a sztrájk folytatását.

St.-Etienne, november 5. A sztrájkoló bányamunkások ma tartott gyűlésükön elhatározták, hogy ha követeléseiket holnapig nem teljesítik, a kikötői munkásokhoz fordulnak támogatásért.

Kalózok háboruja.

Róma, november 6. A lapok közlése szerint az olaszok a vörös-tengeri kalózok között valóságos mézszárlást vittek véghez és három hajójukat elsüllyesztették. A törökök három kalózt szolgáltatottak ki az olaszoknak.

A Reichsrath „dolgozik“

(Az elnöki tapintat következménye.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 6.

Az osztrák reichsrath mai ülésén újabb alkalmat adott arra, hogy a Lajtán túli törvényhozók házáat elnevezzük a közélet cirkuszának, a hol ifju-csehek, radikálisok és más efajta — isok — és isták járják a kacagtató táncot, a hol Dummer Augustok mulattatják a mulatni vágyó osztrákokat.

A reichsrath mai ülésén az elnök tapintatos akart lenni s hogy érdemeket szerezzen magának, egy szenvedélyesnek ígérkező vitát, mielőtt még a képviselő urak nekirugaszkodhattak volna a rendes és szokásos piszkolódásnak, hirtelen lezárta. Ebből azonban baj lett, mert a képviselők nem hagyták magukat megfosztani káromkodási jogaiktól s rettenetes vihart rendeztek. Ebből azt a tanulságot vonhatja le magának az osztrák képviselőház elnöke, hogy nem érdemes tapintatosnak sem lenni, különösen ha az ifju-cseheknek nem tetszik.

Az ülés lefolyásáról egyébként a következő tudósítás számol be:

A reichsrath mai ülésén délután áttért Kiofác cseh képviselő indítványának tárgyalására. Kiofác indítványa a katonáknak a katonarvosok által folytatott lelkismeretlen kezelése ellen szült s indítványát világos példákkal illusztrálta, miközben a csehek zajos helyeslése mellett megbotránkozva szólott a katonatisztek viselkedéséről.

Welsersheimb gróf honvédelmi miniszter Kiofác beszédére kijelentette, hogy szigorú vizsgálatot indít s igazságosan fog eljárni. A hadsereg elleni sértéseket azonban erőlyesen visszautasítja.

Kiofác indítványa mellett még többen beszéltek s a hang, melylyel a katonatisztekről nyilatkoztak, mint szenvedélyesebb s kiméletlenebb lett.

Ez idő alatt a képviselők nagy része a folyosókon tolongott s nem is sejtették, hogy odabenn nagy vihar készül. A csehek és radikálisok azonban meglehetősen fölpaprikázva néztek a tuloldalra.

Egyszer felkelt Gnievosz képviselő és azt indítványozta, hogy az elnök rekessze be a vitát.

Zacsek alelnök nem sokáig kérette magát hanem a vitát hirtelen berekesztette, dacára annak, hogy többen voltak fölíratkozva s hosszú lélekzetű vita volt kilátásban.

Zacsek alelnök kijelentésére pokoli láрма keletkezett. A radikálisok a padokat ütötték verteik, de az ifju csehek és szociálisták ezt nem tekintették elég radikális zajongásnak, hanem egyszerre, mint egy sáskaraj, megrohanták az alelnököt. A közelebb állók ökleikkel döngették az emelvényt. A távolabb állók káromkodtak s az alelnök dédszüleit aposztrofálták félre nem érthető modorban.

Mindez persze fülsiketítő láрма közben ment, s a láрма hatására Zacsek alelnök is másként tökélt el magát. A pokoli zürzavar közepette hirtelen kijelentette, hogy visszavonja előbbi kijelentését a vita berekesztéséről, mire az ülés óriási láрма között tovább folyt.

A Fehér Kereszt új korszaka.

(A választmányi ülése. — Új működési kör. —

Taggyűjtés. — Új állások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 6.

Az állami gyermekvédő menedékházak felállításával a Fehér Kereszt egyesületek is új működési térére lépnek, amennyiben ezentul nem ezen egyesületek vezetik a régi lelencházakat, bizonyos állami segély mellyett, hanem maga az állam fogja kinevezett hivatalnokokkal a lelenc-ügyet kezelni, a Fehér Kereszt egyesületek pedig csak erkölcsi és némi anyagi támogatásban részesítik az állam munkáját.

Az aradi egyesület is magára vállalta ezen erkölcsi és anyagi támogatását az állami gyermekvédő intézménynek, mely abból fog állani, hogy az egyesület védőasszonyai az intézeten kívül elhelyezett lelenc gyermekek ellátását és neveltetését ellenőrzik hét éves korukig, s a mikor az állami gondozás rájuk nézve megszűnik, tovább neveltetésükről az egyesület gondoskodik. Ezen erkölcsi és anyagi támogatáson kívül az egyesület magára vállalta még azon terhes feladatot is, hogy évenként kétezer koronával hozzájárul az intézet fenntartásához, melyhez különben Aradvárosa is ezer koronával, a megye pedig négyszáz koronával járul minden esztendőben.

Ily óriási feladatok teljesítésére a mai választmányi ülés kimondotta, hogy a védőasszonyok számát száz tagra egészíti ki, a kétezer korona évi segély előteremtésére pedig részint tőkét gyűjt, részint pedig az egyesület rendes tagjai számát is gyarapítani igyekszik. E végből Laczay Endréné urnót felkérte és megbizta a választmány tiz filléres bárca-könyvek elárúsítására; tagok gyűjtése végett pedig taggyűjtő iverkekkel bizta meg a választmány minden tagját.

Ferde felfogás tehát a közönség némely részének az a nézete, hogy a lelencház ugyis állami intézmény, melyet a betegsegélyezési alapból tart fenn az állam, tehát ennek vállaira nehezedik az egész lelenc-ügy. Mert az előzményekből is látható, hogy az állam egyelőre csak hét éves korig látja el a teljesen szegény és elhagyott gyermeket, azontul pedig a Fehér Kereszt egyesületek feladata a továbbnevelést és gondozást eszközölni. Létjogosultságát ezen nemes célu egyesületnek még az is igazolja, hogy az állami menedékházakba csak meghatározott számú lelencek vehetők fel, tehát az intézmény jótékonyágát nem élvezőket szintén a Fehér Kereszt egyesületek veszik pártfogásuk alá.

Felvilágosítással kívántunk tehát szolgálni a közönségnek, hogy Laczay Endréné urnó gyűjtése az egyesület ezen céljaira fordítatik és reméljük, hogy nem akad ember Arad humánus közönsége között, aki filléréivel ne járulna hozzá ezen nemes cél elérésére, sőt, aki szíve érzelmeit követni óhajtván, adományaival hozzá

is akar járulni, az forduljon Laczayné urnóhoz bárcás könyvekért.

Az új célok tehát új alapszabályokat is igényelnek az egyesület számára, melyek a napokban már le is érkeznek a központi anyaintézet igazgatóságától, s ezen alapszabályok életbeléptetésére az aradi Fehér Kereszt igazgatósága a jövő hét folyamán hihetőleg üléselni fog.

Ez alkalommal egyuttal az új állások betöltése is szóba kerül. Eddig Leitner Ernő dr. van igazgatónak kijelölve, Exterde Kálmán báró főkönyvelőnek, a többi állásokra azonban még nem történtek kijelölések, de szükség lesz egy-egy gazdaasszonyi, házvezetői, irnoki és szolgálai állásra.

A választmányi ülésen jelen voltak Urbán Ivánné elnöklete alatt gróf Breda Viktorné, özv. Boros Beniné, Boros Ivánné, Baross Boriska, Dániel Gábris, Fényes Dezsőné, Faragó Istvánné, Gutzjahr Mihályné, Hajek Rezsőné, Hermann Gyuláné, Halász Jenőné, Halmai Andorné, Keller Izsóné, Laczay Endréné, Lilienberg Sándorné, Leopold Zsigmondné, Medveczky Edéné, Reicher Károlyné, Robitsek Gusztávné, Tenner Lajosné, Tagányi Gusztávné, Vince Miklósné stb.

Kecskeméthy áldozatai.

(Pénzbüntetésre ítélt hivatalnokok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 6.

A székesfőváros közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya, Márkus József főpolgármester elnöklése mellett, ma ismételen foglalkozott a Kecskeméthy-féle lopásból kifolyó fegyelmi ügyekkel, a melyekben az érdekeltek: Perty Ferenc IV. kerületi előljáró, Hoffmann Sándor adó-főpénztáros, Szimély Ede kerületi pénztáros és Leypold Lajos kerületi ellenőr.

Az itt megnevezett főbb tisztviselők ellen a polgármester, a köteleességszerű felügyelet elmulasztása címén indította meg a fegyelmi eljárást. A fegyelmi választmány a legutóbb tartott ülésén több újabb adat beszerzését határozta el s a folytatólagos tárgyalást a mai napra tűzte ki.

A mai tárgyaláson, a fegyelmi választmány tagjai közül, az elnöklő főpolgármesteren kívül, megjelentek: Wagner Géza, Gaszner Pál, Veredy Károly Morzsányi Károly; meg volt hivás megjelent Lampl Hugó főszámvevő is.

A fegyelmi vizsgálat alá helyezettek írásbelileg terjesztették elő a védelmüket, kifejtve, hogy a lopás nem a kellő felügyelet hiányából, hanem a pénzszállításra vonatkozó szabályzat fogyatékosága miatt történhetett meg, a melynél fogva lehető volt, hogy igen nagy összegek szállítását is reá bízták egy-egy gyakornokra, vagy szolgára. Kecskeméthy Győző kilesett egy olyan alkalmat, a mikor nagy összeg: 588,000 korona volt reá bízva s ekkor követte el a lopást, kijátszva a mellé rendelt hivatalszolga felügyeletét.

A székesfővárosi tisztviselő főügyész azt indítványozta a fegyelmi vizsgálat alá vettekre nézve, hogy Perty Ferenc előljáró marasztaltassék el 200 korona pénzbírságban s mondassék ki reá az anyagi felelősség, ugyanezt indítványozta Hoffmann Sándor adó-pénztárossra, míg Szimély Ede kerületi pénztárossra és Leypold Lajos kerületi ellenőrré a hivatalvesztést és az anyagi felelősség kimondását kérte s ugyanez volt az indítványa a megszökött és hasztalan keresett — Kecskeméthy Győzőre nézve is, a mi egy kissé komikus.

A fegyelmi választmány Kecskeméthy Győző gyakornokot hivatalvesztésre és az anyagi felelősség viselésére ítélt; Szimély Ede kerületi pénztárost 1000 korona pénzbírságra; Leypold

Lajos kerületi ellenőrt 500 korona, Hoffmann Sándor adó-főpénztárost 500 korona pénzbírságra; Leypold Lajos ellen szintén kimondva az anyagi felelősséget. Perty Ferenc kerületi előljárót a fegyelmi választmány a vád alól fölmenté s ellene a fegyelmi eljárás abbahagyását rendeli el.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Nilusi varázsló, operette. (Párosbérlet)
Szombat: Lillom Klára, szimű. (Páratlan bérlet.)

Városi színházak.

— Terv a házi kezelésről. —

Egy debreceni lap a színházak városi kezelése mellett cikkezik s ezt az eléggé érdekes tervet a következő indokolással ajánlja:

Sem Aradon, sem Nagyváradon nem kap az igazgató városi segítyt. A nagyváradai társulat rengeteg pénzbe kerül; és az igazgató mégis jó üzletet csinálhat, mert, jóllehet a színházi bizottság állandóan sok borsot tört az orra alá, nem szándékozik onnan elmenni. Debrecen színházának jövedelmezősége egy perccel sem kisebb az aradi és nagyváradai színházénál és Debrecen városa mégis évi harmincezer korona segítséget ad a színház céljaira. Világosan kitetszik ebből, hogy a debreceni színház még a harmincezer korona segítség nélkül is jövedelmező vállalat lenne. Sokan pályáznának a debreceni színházra akkor is, ha a város egy fillért sem adna segítségül. Ha tehát a város házi kezelésbe venné a színházat, ez az üzlet legrosszabb esetben harmincháromezer koronát minden évben jövedelmezne a városnak.

E szerint habozás nélkül házi kezelésbe kell venni a Városi Színházat. Az első egy-két évben rá kellene a mostan évi segítséget költeni a beruházásokra, felszerelésekre. De egy pár év múlva Debrecen városa az évi harmincháromezer koronát félretehethetné. Tizenöt évig ha megszava ná a színházi célokra összegyűjtene a város ezt a pénzt, egy fillérnyi újabb külön megterhelés nélkül félmillió korona színházi alaptőkéket teremthetne. A színház évről-évre jövedelmezőbb vállalkozás. Visszaesés, pangás, veszteség kellő szakértelmű és gondos művezetés mellett lehetetlen. A város törvényhatósági-bizottsága tehát örök hálára kötelezi Debrecen polgárságát, ha egyhangú lelkes elhatározással elrendeli a színház házi kezelését és megalapítja az ország első Városi Színházat. Nem kell hozzá jóstehetség, hogy pár év alatt Szeged, Arad, Nagyvárad, Kecskemét követni fogja a debreceni példát és a városi színházak a nemzeti színművészet páratlan virágzásának új korszakát teremtik meg.

* Bemutató az aradi színházban. E hó 10 én új eredeti magyar vígjátéknak lesz bemutatója az aradi nemzeti színházban. Barthos Andor miniszteri titkár és Hody Lajos *Kilencedik* című vígjátéka kerül színre, s az édekeses premierre lejönnek Aradra a szerzők is.

* Zilahyné a Népszínházban. A B. H. közlése szerint Zilahyné-Singhoffer Vilma asszony, ki az elmúlt szezonban sikerrel vendégszerepelt a Népszínházban, holnap újból föllep Béli Izor és Fejér Jenő operettjének, *Katalin*-nak eimszerepében.

* Primadonna háború. A bécsi Carl-színház két primadonnája: Zwerencz kisasszony és Sztroján kisasszony között állandó volt a háborúskodás. Mindegyik azt vitatta, hogy ő a primadonna. Tetőpontra hágott a versengés, amidőn az igazgató a „Süsse Mädi” című operettnak főszerepét Sztroján kisasszonynak osztotta ki. Zwerencz kisasszony erre hivatkozva szerződésére, mely szerint a szubrett szerepek kizárólag őt illetik, egyszerűen faképnél hagyta a színházat. A Carl-színház igazgatója erre szerződészegés miatt pört indított Zwerencz kisasszony ellen, a kinek egyidejűleg *latartóztatását is követelte*. Ugy látszik a haragos primadonna nem igen bizott az igazgatóval és ismét visszatért a színház kötelékébe.

* Bucus jelenünk rajzáról. Ezzel a címmel füzetet adott ki Varga Ottó főgimnáziumi tanár. Rövid idő alatt ez a második füzet, a melyben a tudós szerző bírálja középiskolai oktatásunk rendszerét. Az első *A fiam földrajzot tanul* címmel általános feltűnést keltett, mert a szerző maró szatírával a földrajz tanításának szokásos módját ismertette, a mely abban látja feladatát, hogy a szegény kis diák emlékező tehetségét mindenféle aprólékos, jelentéktelen adattal terheli meg, a mely a diáknak nagy fáradságot okoz, de a melyet azután csakhamar elfelejt. Most megjelent füzetében arról a vizsátságról ír, hogy a politikai földrajzot a középiskola tárgyai közül törölték.

* Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében a következő irodalmi művek kaphatók: Ohnet György: Ut a szerelemhez (az egyetemes rengénytár új évfolyamának 3. első kötete) piros vászonkötésben ára 3 kor. Bródi Sándor: A dada, erkölcsrajz 4 felvonásban, ára 2 kor. Beniczky: Porban született 2 kötet ára 3 kor. 20 fill. Kincses kalendárium ára 2 kor. Bálint Dezső: Gizi levelei Tull Ödön rajzaival II. kiadás ára 2 kor. Herczeg Ferenc: Balatoni rege 2 kor. 20 fill. Balogh Arthur: Törvényhatósági önkormányzatunk hatásköre, ára 1 kor. 50 fill. A magyar könyvtár leujabb számai: Beöthy Zsolt, br. Wesselényi Miklós, Demosthenes philippikái, bevezetéssel ellátta Boros Károly. Ifj. Hegedüs Sándor: Oriások világa, amerikai képek, Mikszáth Kálmán: Prakovszky, a siket kovács. I. füzet, ugyanaz II. füzet. A jövő heten jelenik meg Mikszáth almaja piros, fehér, zöld vagy kék kötetben. Ara 2 korona. Előjegyzéseket már most elfogadunk. Minden 1903-ra megjelent naptár kapható üzletben, Templom-utca.

Világháború — papiroson.

(Egy francia diplomata nézetel.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 6.

A macedóniai forrongások arra az ötletre jutattak egy hírneves francia diplomatát és publicistát, Leroy-Beaulieu urat, hogy kifejtse, miszerint Európa újabb keleti kérdés előtt áll, melyet valószínűleg egy nagyszabású világháború fog megoldani és rendezni.

Ebbeli nézetét meg is írta ma a *L'Europa* című lapban, körülményesen elmondva, hogy a világháború elkerülhetlen s rövid idő kérdése csak, hogy az bekövetkezzék.

Leroy-Beaulieu úgy vélekedik, hogy az egész Balkán forrong, mozog, mintha vulkán volna alatta. A mozgalmat Macedonia vezet s a többi balkán állam csatlakozik hozzá. Vagyis a helyzet ma újból olyan, mint 1876-ban volt, a mikor Bosznia és Hercegovina annektálása vetett véget az insurrekciónak véres háború által. Es ha az európai nagyobb államok tekintélyükkel, fenyegetésekkel fel nem lépnek, a háború újból kitör, annak pedig beláthatlan bonyodalmai lesznek.

Az igen természetes — mondja a francia publicista — hogy a rokonérzésű balkán államok Macedonia mellé állnak s még természetesebb, hogy a hatalmas Oroszország nem fogja tétlenül nézni véreinek leigázását. Ime tehát a mumus: Oroszország tartózkodó álláspontjából kilép s háborúba keveredik azon nemzettel, vagy nemzetekkel, a melyek szembe szállanak a szorongatott apró balkáni államokkal.

Ez a magja az új keleti kérdésnek, ennek kapcsán pedig egy nagy világháborúnak, a mely már a küszöbön van, mint azt Leroy-Beaulieu kiszámította.

Szerinte csak egy mód van, hogy Európa elkerülje ezt a fenyegető vészt. A kontinens nagyhatalmainak kongresszust kell egybehívni mentől előbb s azon megoldani a berlini szerződésben rendezetlenül maradt kérdéseket.

A cikk egyenesen felhívja a francia kormányt, hogy ragadja magához a kezdeményezést s övé lesz első sorban a dicsősége annak, hogy a rettenetes világháború megfeneklik. A neves publicista úgy véli, hogy ha Franciaország az akció élére áll, a maga tekintélyével és hatalmi súlyával csirájában elfojtja a veszedelem magvát s Európa nyugodtan alhatik tovább.

Azt hisszük, nyugodtan alhatik így is, mert a Leroy-Beaulieu ur által szépen kicirkalmazott világháború aligha fog továbbterjedni a — papirosonál.

Komjáthy Béla

és az aradi Viktória-bank.

(A takarékpénztár nyilatkozik.)

Arad, november 6.

A képviselőház tegnapi ülésén, mint tudjuk, a függetlenségi párt egyik legtemperamentumosabb tagja: Komjáthy Béla vonult csatasorba az indemnitási vitában. A kormány nemzetiségi politikájával foglalkozott igen részletesen s beszédébe aradi vonatkozású dolgokat is szőtt, többek közt Mangra Vazul megválasztását és a Viktória bank ügyeit.

A nemzetiségi pénzügyekről beszélve, többek közt — szó szerint — így nyilatkozott:

— Még veszélyesebb, hogy ezeknek a román, idegen pénzügyeknek megbizottjai a falunk minden egyes emberét a kezükben tartják, uralkodnak fölöttük. És az újabb áramlat, az az ő szempontjukból okos áramlat, oda vezetett, hogy mert az a népet inkább tudja a maga jogára alá vezetni, rendesen a papot állítják ezen törekvések élére; ott azután, t. miniszterelnök ur, a magyar állam érdekében minden beszéd semmi. Igen, a papot a kereszttel állítják oda, a papot, aki pedig ennek a nemzetnek nem barátja. De a pénzügyek még tovább is mennek. Már az egyházi nagyobb életben is befolyást követelnek maguknak. Itt van a nevezetes Mangra féle ügy. Hát nagyon jól tudjuk, hogy Mangrát egy pénzügytész, a Viktória választotta meg, annak volt a jelöltje. A püspöki székkel mindig rossz viszonyban volt, mert még Metiánu idejében nem tudták kivinni azt, hogy az egyház-megye tőkék ebben a bankban helyeztessenek el; pedig ő ezt akarta, hogy ezáltal a nemzetiségi agitálásnak még nagyobb alapot teremtsen.

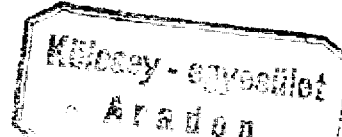
Komjáthynek e kijelentésére válaszul, a Viktória igazgatósága az alábbi nyilatkozat közlésére kért meg ma bennünket:

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Komjáthy Béla országgyűlési képviselő-urnak a képviselőház folyó hó 5-én tartott ülésén az aradi püspöki választásra vonatkozó előadására nézve, az igazság és intézetünk jó hírnevének érdekében, kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy azon állítása, amely szerint „Mangrát a Viktória pénzügytész választotta meg” feltétlenül téves és rosszakaratu információ alapszik és e szerint teljesen alaptalan; mert intézetünk semminemű sem politikai, sem választási ügyekkel nem foglalkozik, hanem mindennemű ténykedéseiben kizárólag az alapszabályaiban foglalt hatáskörére szorítkozik.

Ami pedig az egyes igazgatósági tagoknak az aradi püspökválasztásnál gyakorolt személyes választói jogukat illeti, ugyancsak az igazság érdekében kijelentjük, hogy saját meggyőződésüket követve, azok egy része Mangra, más része pedig Hamsea mellett szavazott.

Kérjük ezen nyilatkozatunknak becses lapjában helyt adni. Aradon, 1902. november

6-án. Kiváló tisztelettel „Viktória” tak. és hitel intézet igazgatósága: Dr. Oncu, s. k., Veliciu, s. k., Ciorogariu, s. k., Papp, s. k., Trutia, s. k., dr. Ciacian, s. k., dr. Demian, s. k., Vatianu, s. k.

Az új katonai javaslatok.

(A póttartalékosok ügye a Házban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 6.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter a képviselőház mai ülésén beterjesztette az új katonai javaslatokat. Az első törvényjavaslat a közös hadsereg fentartására szükséges ujoncjutalékot 1903-ra 125.000 főben, a honvédség ujoncjutalékát pedig 15.500 főben állapítja meg. A második javaslat szerint a magyar korona országainak területén 2565 póttartalékos lesz behívható, illetve további szolgálatra visszatartandó.

A két törvényjavaslat szövege a következő:

(Az első javaslat.)

Törvényjavaslat az 1889. évi VI. törvény-cikk 14. §-ának módosításáról, illetve a közös hadsereg és a honvédség ujonclétszámának megállapításáról.

1. §. Az 1889. évi VI. törvény-cikk 14. §-a aként módosítatik, hogy a közös hadsereg és a haditengerészet fentartására szükséges ujoncjutalék az 1903. évre 125.000 főben, a honvédség ujoncjutaléka pedig 15.500 főben állapítatik meg.

2. §. A közös hadsereg és a tengerészet részére fenebb megállapított ujonctartalékból, — az 1889. évi VI. törvény-cikk 14-ik §-ának első bekezdésében kimondott azon elvhez képest, hogy ezen ujoncjutalék a magyar korona országai közt egytelől, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok közt másfelől a népesség számaránya szerint és pedig mindenkor a legutóbbi népszámlálás eredménye alapján osztandó fel — az ő felsége uralkodása alatt álló mindkét államnak területén az 1900. évi december hó 31-én foganatosított népszámlálás eredménye szerint, a magyar korona országaiából 53.438 ujonc állítandó ki.

3. §. Az 1889. évi VI. törvény-cikknek s különösen ezen törvény 14. §-ának a jelen törvény által nem érintett többi rendelkezései változatlanul fenmaradnak.

4. §. Jelen törvény kihirdetése napján azonnal hatályba lép s végrehajtásával a honvédelmi miniszter bizatik meg, aki e tekintetben a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg intézkedik.

(A második javaslat.)

Törvényjavaslat az 1903. évben kiállítandó ujoncok megajánlásáról és póttartalékosoknak a közös hadsereg és haditengerészet békeleltetésének kiegészítése végett kivételesen leendő igénybevételéről.

1. §. Az 1889. évi VI. törvény-cikknek a módosított 14. §-a értelmében a közös hadsereg és haditengerészet fentartására szükséges és a magyar korona országaira eső 53.438 főnyi, továbbá a honvédség részére szükséges 15.500 főnyi ujoncjutalékoknak, végre az ugyanazon törvény-cikk 15. §-ában említett póttartalékosoknak kiállítására az 1903. évre ezennel megszavaztatik.

2. §. Ezen ujoncok és póttartalékosok az 1889. évi VI. törvény-cikk 37. és 38. §§-ai értelmében hivandók fel és az 1882., 1881. és 1880. években született állításkötelesek korosztályaihoz az 1903. évi március hó 2-től április hó 30-ig terjedő időszak alatt állítandó ki.

3. §. Együttal a miniszterium felhatalmaztatik, hogy a költségvetésileg megállapított közös hadseregbeli békeleltetés kiegészítése végett az 1902—3. évben a legifjabb sorozási évfolyamból 6000 póttartalékos, mely számból az 1889. évi VI. törvény-cikk 14. §-a értelmében a népesség számaránya szerint és pedig az 1900. évi december hó 31-én foganatosított népszámlálás eredménye alapján a magyar korona országaira 2565 fő esik, a rendes tényleges szolgálatra kivételesen visszatartandó, illetőleg behívandó, oly kikötéssel azonban, hogy ezen legénységből minden év leteltével egy harmadrész szabadságoltassék és hogy ezen szolgálattal

egy fegyvergyakorlatul számíttassék be. Ezen póttartalékosoknak szolgálatra való visszatartásánál, vagy behívásánál a kereseti és családfenntartási érdekek megfelelően figyelembe veendőek. A tényleges szolgálattal álló legénység azon része, mely az így megszavazott ujoncok bevonulása által előidézett szaporulat következtében a költségvetésileg megállapított létszámon felül esik, szabadságolandó. Ezen szabadságoltásra, — az állományviszonyok által megengedett mérvben — első sorban azok nyerneik igényt, a kiknek viszonyai családfenntartási, gazdasági, kereseti vagy polgári kiképezetési szempontokból különös méltánylást érdemelnek. A visszatartás, illetőleg behívás alól kivételnek azok, kik az 1889. évi VI. törvény-cikk 31., 32., 33. és 34. §§-ában körülírt kedvezmények alapján jutottak, vagy jutnak a póttartalékba; továbbá az egyévi önkéntesi szolgálatra bocsátott póttartalékosok.

4. §. A közös hadsereg és a matróz-hadtest békeleltetésének a jelen törvény által elrendelt kiegészítése folytán felhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságok által a közös hadsereg és haditengerészet rendes kiadásaihoz, továbbá a Boszniában, Hecegovinában és a Lim területén lévő parancsnokságok, csapatok és intézetek rendkívüli szükségleteihez 1902. évi póthitelként feltételeesen megállapított 1,228.090 koronából és 105.000 koronából a magyar korona országait terhelő 420.742 korona 96 fillért és 36.120 koronát, összesen tehát 456.862 korona 96 fillért fizethessen a közös pénzügyminiszternek.

5. §. Az előző szakaszban körülírt kiadásból 420.742 korona 96 fillér az 1902. évi XII-ik törvény-cikk 2-ik §-ának A. Rendes kiadások IV. fejezete alatt — 36.120 korona pedig B. Rendkívüli kiadások II. fejezet, 2. cime alatt számolandó el és az egész 456.862 korona 96 fillér a pénztári készletekből fedezendő.

6. §. Ezen törvény kihirdetése napján azonnal hatályba lép s végrehajtásával a honvédelmi miniszter és a pénzügyminiszter bizatik meg, a kiknek elsője a 3. §. tekintetében, a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg intézkedik.

Böhm Adolf sikkasztása.

(A vizsgálat további adatai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 6.

A fogházban ma délelőtt is, délután is hosszú ideig tartó kihallgatások folytak. Green tb. főkapitány és Meszlényi Antal dr. kir. ügyész folytatta a nyomozást.

A délelőtti folyamán Böhm Adolfot hallgatták ki. Körülbelül három óra hosszáig tartott ez a kihallgatás, mely csak a sikkasztás elkövetésének módja körül forgott.

A délutáni folyamán szintoly hosszú kihallgatás alá vették Konsitzky Józsefet, akitől szintén a sikkasztás elkövetésének módját tudakolták meg.

Böhm ügyére vonatkozólag már talán holnap be fogják fejezni a vizsgálatot. Most leginkább Konsitzky ügyét vizsgálják s kilátás van rá, hogy néhány nap alatt befejezik ezt is.

A mint a vizsgálat befejeződik, az ipar- és népbanknak lesz a kötelessége, hogy a panaszlott sikkasztásokat hiteles könyvkivonattal s esetleg később az eredeti könyvek felmutatásával is igazolja.

Nemsokára letelik Böhm és Konsitzky előzetes letartóztatásának határideje. Ha akkorára meglesz a vádirat, és ennek nyomán a vád alá helyezéssel kapcsolatosan a rendes vizsgálati fogság, akkor nem lesz szükség az előzetes letartóztatás megújítására. Az előzetes letartóztatás a törvény értelmében 15 napig tart.

Mint tegnap megirtuk, Böhmék hitelezői csődöt készülnék kérni Böhm Adolf és neje ellen, hogy az Ipar és Népbankkal együtt aránylagosan részesüljenek Böhmék ingó vagyonából.

A hitelezők, ha ugyan lenne valami ki-osztható, elenyészően kevés pénzt kapnának a 300.000 koronával megkárosított pénztintézet mellett. Valószínű azonban, hogy a csőd költségei elemésztenék a vagyont és senkinek sem jutna semmi.

Ilyen eset történt Aradon, mikor a Lőny-féle bórkereskedő cég csődbe került. Egy bécsi hitelezőnek 100.000 koronás követelése mellett volt egy egész sereg kisebb hitelezőnek 100—200 koronás követelése. — Utóbbiak az aránylagos elosztás mellett küzdöttek, s a csőd vége az lett, hogy minden eluszott, anélkül, hogy valaki is kapott volna valamit; sőt a követelők költsége sem térült meg.

TANÜGY.

(—) A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgáló bizottsága f. hó 9 én képesítő vizsgálatot tart. A vizgázni akarók kellően felszerelt kérvényeket a m. kir. iparfelügyelőséghez (Arad, Rákóczy utca 20. sz. I. emelet) nyújtsák be. Az elnökség.

Hallóssy mint rágalmazó.

(A gyermekrontó az aradi járásbíró előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 6.

Hallóssy László, akinek nevét még mindig rettegik a családok apák, tegnap Aradon járt. Megirtuk mi is, hogy féláru-menetjegyek kiváltására jogosító igazolványt kért a polgármesteri hivatalban.

Hallóssy hirhedt bűnügye óta eltűnt Aradról. Elment Bácskába, ahol Csávoly nevű községben telepedett meg.

Tegnapi aradi tartózkodásának nem az volt a célja, hogy féláru-jegyekre tehessen szert, hanem azért jött vissza erkölcsrontó működése színhelyére, mert az aradi járásbíró idézte be ujjal, mint vádlottat. De most nem gyermekrontásért volt vádolva Hallóssy László, hanem rágalmazás miatt.

A dolognak ez az előzménye:

Baranyai Mihály, a várostulajdonát képező Mittelmann-féle gyártelep üresen álló épületében volt mint házmester alkalmazva. Baranyai egy izben azt hallotta valakitől, hogy Hallóssy, aki szintén a város szolgálatában állott, feljelentést tett ellene Varjassy Lajos gazdasági tanácsosnál. A feljelentés szerint, melyet állítólag Hallóssy tett volna meg, Baranyai a reá bizott épületből ellopott egy ajtót és azt eladta, azonkívül egy éjjel titokban elvitetett öt kocsi tüzelőfát.

A feljelentés következtében Baranyait elbocsátották állásából. De az elbocsátott házfelügyelő ném hagyta annyiban a dolgot s a járásbírósnál feljelentette Hallóssy Lászlót és többeket rágalmazás miatt.

Ebben az ügyben mára volt kitzüve a tárgyalás, mely Ornstein Árpád kir. aljársbíró előtt folyt le.

Hallóssy erre a tárgyalásra jött Aradra. Mai kihallgatása alkalmával tagadta, hogy ő feljelentette volna Baranyait és állítása bizonyítására hivatkozott Varjassy Lajos gazdasági tanácsosra, aki előtt a feljelentés tétetett.

Varjassy Lajos, aki szintén be volt idézve tanunak, azt vallotta, hogy a feljelentést tényleg nem Hallóssy, hanem valaki más tette s igazolta, hogy Hallóssy egyáltalán nem használt rágalmazó kifejezéseket Baranyai ellen.

Ornstein bíró ezek után felmentette Hallóssy a rágalmazás vádjáról s tekintve, hogy Hallóssy Csávolyról Aradra és vissza három napig utazik, 50 korona utiköltséget ítél meg az ez esetben méltatlanul vádolt gyermekrontónak.

A leszakadt menyezet.

(Helyszíni vizsgálat a liceumban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 6.

A liceum tornacsarnokának leszakadt menyezetét ma vizsgálták meg a hatóságok képviselői Baumgarten Sándor miniszteri építész vezetése alatt. Burián János gimnáziumi igazgató tudvaleg még tegnap este táviratban kért intézkedést a közoktatásügyi minisztertől s ez ma ugyancsak táviratban utasította Baumgarten mérnököt, aki véletlenül Aradon időzött. A tanítóképző-intézet építésénél gyakorolván a felügyeletet, hogy haladéktalanul tartson szakértői szemlét. A miniszternek ez a távirata ma délután érkezett meg, Baumgarten azonban az államépítészeti hivatalban értesülvén a szerencsétlenségről, már reggel megjelent a liceumban a szakértői szemle megejtése végett.

A vizsgálatban a miniszteri építészen kívül résztvettek a város kiküldöttei: Virágh Lajos főmérnök és Herling Gyula mérnök, az államépítészeti hivatal részéről: Keller Izsó főmérnök és Péterffy Andor mérnök, továbbá Burián János gimnáziumi igazgató, mint az iskolai épület felügyelője és végül Masetig Emil rendőrségdtiszt. A vizsgálatról jegyzőkönyvet vettek fel s addig is, míg ezt a miniszteriumhoz felterjesztik, sürgős táviratban küldték fel a szemle eredményét. A rendőrség megtette az óvintézkedéseket, mely abban áll, hogy a tornatermet elzáratták, elrendelték az egész menyezet lebontását, kihordását a rendőrségnek való előzetes bejelentés mellett.

A szerencsétlenség miatt kizárólag a vállalkozót terheli a felelősség, akire előreláthatólag súlyos következményekkel fog járni ez a menyezet-beomlás. Neuhauser Jánosnak hívják ezt a budapesti vállalkozót, aki mint vállalkozó egészen kezdő, fiatalember s eddig munkavezetője volt egy fővárosi Rabitz-fal készítő cégnek. Állítólag egyes ember és szakértő-munkás, ő készítette a király házának és a Klotild-palotának Rabisz falait is.

A szerencsétlenség bekövetkezésének megértésére ismerni kell a Rabitz-falaknak, ennek a hirtelen elterjedt új találmánynak lényegét. Tulajdonképp a téglahozatok célszerűbb és alkalmasabb helyettesítője ez s anyira megfelelőnek bizonyult, hogy az új országház menyezetei is eszerint készültek. Lényege abban áll, hogy az elkészítendő menyezethez előbb erős vassínkból vázat készítenek. Az egyes rudak körülbelül másfél méter távolságban vannak egymástól keresztben és hosszban és az így létrejött másfél négyzet méteres kockákat dróthálával vonják be, ezekre pedig gipsz-massza kerül, mely a menyezetalat képezi.

Ilyen metódus szerint akarták a tornaterem menyezetét is elkészíteni. A tervekben azonban ennél az esetről az is elő volt írva, hogy a Rabitz-fal vas-skelétje felülről is megerősítendő, mert a feszítettség a tornacsarnok szélessége és falainak magassága következtében igen nagy. Neuhauser vállalkozó azonban ezt a felfüggesztést, illetőleg a vas-váznak négy-öt méternyi távolságokban a falakba való bekötését nem csinálta meg. Az államépítészeti hivatalnak az építésre felügyelő mérnök-tagja figyelmeztette és felhívta erre a vállalkozót, ez azonban kijelentette, hogy praktika szerint a megerősítés felesleges, s azt saját felelősségére és kárára mellőzi.

A szerencsétlenségnek kétségtelenül ez az oka. Az építkezést az államépítészeti hivatal még nem vette át, sem felül nem vizsgálta ebből a célból, s ebből az következik, hogy a menyezet-szakadásnak nem lehetett volna

olyan végzetes következménye, hogy például akkor szakadjon le, mikor a tornateremben órákat tartanak. Az átvétel ugyanis teherpróbával jár, s az erőtlen menyezet akkor feltétlenül leszakadt volna. A megyeház menyezete szintén Rabitz-fal s ennek teherpróbája alkalmával a menyezet négyzetméterenkint nyolc métermássa súly alatt alig két millimétert hajlott. A tornaterem Rabitz-fala ennél jóval kevesebb, sőt ugylátszik minden súly nélkül is leszakadt.

A kár, amely körülbelül háromezer korona, a vállalkozót terheli. Ennek egész biztosítéka és egész keresete kifizetetlen még, ennél fogva az állam semmiféle anyagi kárt nem szenved a szerencsétlenség miatt.

Meglőtt jegyző.

(Rejtélyes merénylet Morodán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 6.

Aradmegye egyik községében, a borosjenői járáshoz tartozó Morodán tegnap estefelé gyilkos merényletet követett el egy ismeretlen suhanc a község jegyzője, Lele István ellen.

A merénylet okáról még eddig semmi adat sem áll a hatóság rendelkezésére. Senki sem tudja, még maga a jegyző sem sejtí, ki követte el a merényletet s mi oka volt a merénylőnek a jegyző életére törni?

A merénylet szerencsére nem végződött halállal s bár életveszélyes a jegyző sebesülése, remélhető, hogy a komplikációk elmaradása esetén meg lehet menteni a merénylet áldozatát.

Az esetről, mely Moroda község lakosságát óriási izgalomban tartja, a következőket jelenti tudósítónk:

Lele István morodai körjegyző tegnap délután feleségével saját kocsiában Apatelekre hajtatott, hol szülője van. Hat óra előtt visszaindultak s éppen hat óra volt, mikor a Csigér patak hidjára értek.

A kocsi ekkor hátulról fel akart kapaszkodni egy suhanc, akit a jegyző meglátott, de a sötétség miatt nem ismerte fel.

A jegyző rászólt, hogy menjen tovább, de az ismeretlen, aki a kocsit hátulról tengelyén állott s jobb kezével a hintó ernyőjébe kapaszkodott, nem fogadott szót, hanem baljával le akarta rántani a jegyzőt a kocsiról. Mikor látta, hogy nem boldogul, revolvert rántott elő s azt a jegyző háta közepére nyomva, elsütötte.

Lele István hátrahanyatlott a kocsit ülésén, felesége pedig, aki mellette ült, az ijedség következtében elájult. A lövés zajára és a jegyző rémült kiáltásaira a kocsi, aki mindaddig tehetetlenül ült a bakon, megállította a kocsit, a mi meglehetősen nehezen sikerült, mert a lovakat megvadította a lövés zaja.

Közben a merénylő elfutott, s azóta is nyoma veszett.

A merénylő golyója a jobb lapocka alatt hatolt be a jegyző testébe fölfuródott a nyakcsigolyába és ott megállt.

A merénylet körülbelül 3-400 lépésnyire a jegyző lakásától történt.

A kocsi a nehéz sebesüléssel elhajtattott a község házára, a honnan rögtön jelentést tettek a borosjenői szolgabírói hivatalnak.

Ma reggel aztán kiment a helyszínére Borsos Géza borosjenői járási főszolgabíró és Hrabovszky Béla csendőrtiszt helyettes Aradról. A főbíró telefonon bejelentette az esetet az aradi kir. ügyészségnek. Csillag dr. járási orvos és Borsos dr. kórházi orvos szintén kimentek

Morodára, ahol kezelés alá vették a súlyos sebesültet.

Lele István állapota aggasztó. A golyót eddig még nem vették ki. Amennyiben azonban komplikáció nem áll be, a meglőtt jegyző főgyógyulását remélik az orvosok.

A nyomozás eddig még nem derített ki semmit. Gyanu sem merült fel senki ellen s így nincs kizárva, hogy a tettes személyét nem sikerül megtudni.

HIREK.

Háromszáz aradi Szegeden.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 6.

Aradról, a nemzeti hősök vérével áztatott földről Szegedre kell elmennie háromszáz aradiak, hogy a nemzeti hősök legelsejének, Kossuth Lajosnak szobrára koszorút tehessen.

Furcsa érzelmeket kelt ez az esemény bennünk. Mi aradiak szokva vagyunk ahhoz, hogy az ország minden tájkáról hozzánk zarándokoljanak hazafias lelkesedésért, hogy az ország fővárosából hozzánk jöjjenek elmélkedni és most mégis mi megyünk át egy szomszédos városba, hogy áldozhassunk a legnagyobb szabadsághős emlékének.

Az aradi Kossuth-asztaltársaságtól származik az eszme, mely tulajdonképp kissé megszenyit bennünket.

Kossuth-szobor nincs még Aradon, s ha koszorúvai akarunk áldozni Kossuth emlékének, el kell mennünk Szegedre, ahol a nemzeti kegyelet már szép, művészi szoborral örökítette meg Kossuth Lajos emlékét.

Ugy látszik, itt Aradon sokan érzik szükségét annak, hogy Kossuth Lajos emlékének áldozzanak. A Kossuth-asztaltársaság felhívására háromszázan jelentkeztek, kik hajlandók elmenni Szegedre s megkoszorúzni Kossuth Lajos szobrát.

Valószínű azonban, hogy még többen is lesznek, akik megfogják tenni a szegedi zarándokutat.

A kirándulók most vasárnap reggel fél 5 órakor találkoznak a pályaudvaron. Az aradcsanádi vasut különvonata reggel 5 órakor viszi a társaságot Szegedre. Szegeden nagy előkészületeket tesznek az aradiak fogadására.

— Erőpróba a románok közt. Az aradmegyei románok közt ma ismét erős harc ment végbe. Erőpróba volt ez: a Mangra- és Hamzsea-párt újabb mérkőzése, a mely Mangráék vereségével ért véget. Tudvaleg az összes magyarországi román egyházmegyék minden harmadik évben kongresszusra jönnek össze Nagyszébenben, a metropolita elnöklése alatt. Az egyházmegyék erre egy-egy küldöttet választanak. Aradon ma folyt le ez a választás, erős küzdelemmel és az egész románság élénk érdeklődése mellett. Két jelölt volt, egyik természetesen a Mangra-pártból, ez Papp J. Ignác püspöki helynök, a másik a Hamzsea-pártból: Beles Vazul aradi román esperes. Összesen ötvenkét szavazat adatott be s ebből Beles Vazul harmincegyet, Papp pedig huszonegyet kapott. Így tehát az egyetemleges zsinaton Beles Vazul fogja képviselni az aradi egyházmegyét.

— Az államvasutak aradi üzletvezetője. Márk Károlynak miniszteri tanácsossá történt kinevezésével kapcsolatban több lap megírta, hogy a m. kir. államvasutak aradi új üzletvezetője Leitner Izor zágrábi üzletvezető lesz, a kit átfognak helyezni Aradra. Illetékes helyről most arról értesülünk, hogy Leitner továbbra is megmarad a zágrábi üzletvezetőség élén, az ő neve tehát a kombinációk sorából kiesik.

— **A körmendi leányok megrontója.** Szombathelyről táviratozzák lapunknak: Az itteni törvényszék ma tárgyalta Mocsári Ignác körmendi polgári leányiskolai tanár bűnpörét, a ki, mint ismeretes, gyalázatos merényleteket követett el több iskolásleány erkölce ellen. A tárgyalás természetesen zárt ajtók mögött folyt le. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Mocsárit és elítélte két és fél évi fegyházra, azonfelül öt évi hivatalvesztésre. Mocsári felebeztett az ítélet ellen. A tárgyalást Laky Kristóf dr. kir. kuriai bíró vezette. Az ügy kényes természeténél fogva a kir. törvényszék tagjain s a közvetlenül érdekelt szereplő egyéneken kívül a tárgyalás folyama alatt csupán a közvádó és védőügyvéd által megnevezett bizalmi férfiak voltak jelen.

— **Egy párbaj előzményei.** Budapestén — mint tudósítónk táviratban jelenti — Papp Zoltán országgyűlési képviselő és Karsay István között ma pisztolypárbaj folyt le, a mely sebesülés nélkül végződött. A párbaj érdekes előzményei a következők: Papp Zoltánról egyik szociáldemokrata újság azt írta, hogy a Kosuth-ünnep rendezési költségeire Sándor Pál orsz. képviselőtől ezer koronát kapott, ez azonban nem az ünnepség költségeire, hanem egy pártlap céljaira fordította, honnét a pénzt visszaszármaztatták Sándor Pálhoz. Ezt az újsághirt Karsay István főmérnök egy társaságban szóváltotta, mire Papp Zoltán provokáltatta Karsayt. A főmérnök segédei becsületbírósság összehívását proponálták és Sándor Pál kihallgatását kérték a tényre vonatkozólag. A becsületbírósság összeült, de Sándor Pál megtagadott minden felvilágosítást. A becsületbírósság a bizonyítékok alapos mérlegelése után egyhangulag kimondotta, hogy Karsay köteles elégtételt adni. Így történt meg ma a pisztolypárbaj, a mely szerencsére vér nélkül végződött.

— **Felfüggesztett mentelmi jogok.** A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután 4 órakor Perczel Dezső elnöklelte alatt ülést tartott, melyen felfüggesztette Krasznay Ferenc, Pavlovics Lyubomir, Forgách Antal gróf és többek mentelmi jogát. Boncza Miklós, Holló Lajos és Pichler Győző képviselőket, kiket párbaj vétségért kért ki a bíróság, nem adták ki.

— **A tengerszem-ügye.** A felső-magyarországi tengerszem-ügye nemsokára foglalkoztatni fogja a vidéki törvényhatóságokat is. Szepes megye törvényhatósága ugyanis feliratot intézett a képviselőházhoz, amelyben lelkére kóti a tengerszem-ügyét s ezt a feliratot megküldte az összes vidéki törvényhatóságoknak pártolás végett.

— **Hegyi Antal megszökött.** Csongrádról szenzációs hírt hoz a táviró. Azt jelenti, hogy a város hirhede plébánosa: Hegyi Antal, aki tömérdek botrányba keveredett s akinek piszkos dolgait Nessi Pál a képviselőháznak éppen a mai ülésén tette újból szóvá, megszökött Csongrádról. Hegyi páternek e hó 5-én kellett volna bevonulni a szegedi államfogházba, leülni az izgatásért ráért büntetés; úgy látszik, ez elől ugrott meg. A királyi ügyészségtől értesítést kapott, hogy kegyelmi kérvénye nem talált meghallgatásra, kezdje meg tehát büntetését. Ma azonban a páternek hült helyét találták. A jelek arra mutatnak, hogy Hegyi Antal Svájcba menekült.

— **Bourbon herceg Budapestén.** Budapestről táviratozzák, hogy Don Alfonzó Bourbon herceg, aki a párbajjelönes mozgalom szervezése céljából jött Magyarországra, két nap óta a fő-

városban tartózkodik. Ma előkelő személyiségekkel érintkezett a párbajjelönes mozgalom szervezése ügyében. Délelőtt szárnysegédével és Zichy Jenő gróffal a képviselőházba hajtatott, a hol Szentiványi Arpáddal, Bolgár Ferencel és Vészi Józseffel értekezett. A herceg a délelőtt folyamán látogatást tett Széll Kálmán miniszterelnökknél, Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnoknál, Apponyi Albert grófnál, Csáky Albin grófnál és Wlassics Gyula miniszternél. Este a parkklubban Zselénszki Róbert gróf ebédet adott a herceg tiszteletére, aki az estély folyamán kijelentette, hogy a legjobb reményekkel eltelve hagyja el Magyarországot.

— **Pál nagyherceg regénye.** A „Vossische Zeitung“ jelenti, hogy a cár haragja nagybátyjának, Alexandrovics Pál nagyhercegnek Pistolkornnéhoz való viszonya miatt sokkal nagyobb mérvben nyilvánult, sem mint azt az orosz távirati iroda jelentése nyomán hinni lehetett. Ezen jelentés szerint ugyanis Pál nagyhercegnek tanácsolták lemondási kérvénye benyújtását. A hivatalos lapban azonban kifejezetten áll az, hogy a nagyherceg napiparancsával lezárattott a katonai szolgálatból, a mi sokkal szigorubb büntetés az előbbinél.

— **Uj járási irnok.** Urbán Iván főispán a borosjenői szolgabírói hivatalhoz Molnár István borosjenői lakost járási irnokká nevezte ki.

— **A német császárné soványító kurája.** A császári bitoru is emberi hűságot takar s a koronás asszony is elsősorban asszony, akinek vannak hűságoi. A német császárné nem kivétel. Vilmos császár hitvese hű a szép, karosu alakjára. A karosúságot azonban egy-két évvel ezelőtt veszedelem fenyegette: a császárné kezdett erősen hajlani a nyárspolgári gömbölydedség felé. A felséges asszony persze minden módon küzdött a veszedelem ellen és egy leleményes orvos segítségével, erős kitartással sikerült is az el'nakciója. Abáziában használta a kurát, mely sikerrel is járt, de más nem várt következést is vont maga után. A császárné annyira tulzásba vitte a kurát, hogy a nagy igyekvésbe beleöszült és végtére szinte hófehér lett a haja. De ez a galambósz hajkorona éppenséggel nem illik rosszul a felséges asszony úde, fiatalos arcához. A császárné most is pontosan betartja a diétát, italt alig fogyaszt és noha egészséges az étvágya, rendkívül elővigyázatos az étkezésben; burgonya, cukor, kenyér, tiltott gyümölcs a császárnénak. A felséges asszony rendkívül sokat jár. Ha az idő nem kedvező a sétára, vagy sétalovaglásra, akkor a palota lépcsőjén löt-fut le-föl.

— **Közigazgatási bizottságok ülése.** Arad megye közigazgatási bizottsága holnap délelőtt 9 órakor tartja rendes havi ülését, Arad város közigazgatási bizottsága pedig délután 4 órakor tart ülést.

— **Egy tábornokné öngyilkossága.** Lembergi lapokrak jelentik Przemysl-ből, hogy ott tegnap délelőtt Makoviczka tábornok felesége lakásán agyonlötöte magát. Makoviczka Johanna 41 éves és két gyermek anyja volt. A revolver golyó szívébe hatolt és rögtöni halált okozott. A nagy feltűnést keltő öngyilkosság oka ismeretlen.

— **A nagyváradi párbaj áldozata.** Pally Lajos ügyvéd, akinek tragikus végű párbajáról annak idején országszerte beszéltek, nomrégiben teljesen felgyógyult már, s átvette irodája vezetését is. Miat Nagyváradról jelentik, Pally Lajos sebe, ugylátszik valamely infekció folytán, most megint annyira súlyosbodott, hogy orvosai szükségesnek tartották őt Budapestre szállítani, Pallyt a Herzl-féle szanatóriumban helyezték el, ahol meg fogják operálni.

— **Merénylet egy képviselő ellen.** Eremités Pálnál Nagyikinda város képviselőjénél hétfőn este nagy társaság gyűlt össze. Mulatság közben nagy rémületet keltett, hogy valaki az ablakon belött. A golyó senkit sem talált. A tet-

tes elmenekült. Valószínű, hogy Eremitésnek szánták a golyót, a kinek sok ellensége van a városban.

— **A legujabb nóta.** Barna Izsórol, a volt aradi, jelenleg népszínházi karmesterről, kinek Ksanova című nagyszerű operettjét legközelebb előadják az aradi színházban, epizódot elevenítenek most fel. Aradon színészek, újságírók között üldögélt Dankó Pista és amikor már kezdett jókedvre derülni a társaság, kivette a hegedűt a cigány kezéből és eljátszott rajta egy szépséges magyar nótát. Aztán büszkén mondta:

— Fiuk, ez az én legujabb szerzeményem!

Barna Izsó, aki Aradon időzött akkor, be akar nyitni a vendéglőbe, amikor az ajtóban megállította a szép és új dallam. Gyorsan elővette a noteszt és lekottázta henyevészve a nótát, aztán jámborul odament az asztalhoz. Persze nagy gaudiummal fogadták a pesti kollégát és vacsora után Barna Izsó is kivette a cigány kezéből a hegedűt és diadalmas arcúval mondta:

— Hallották a legujabb nótámat?

Még Dankó kérte legjobban, hogy játszassa el nekik. Barna Izsó állá alá szoritotta a hegedűt és eljátszotta hűségesen azt a nótát, amit Dankótól hallott az imént. A jó Dankónak elborult az arca.

— Ezt te csináltad?

— Persze, hogy én! — felelt tréfásan.

A jó Dankó Pista hosszan belebámult a Barna Izsó szemébe és fejcsóválva mondta:

— Igazán te csináltad? . . . No né! Még öt perc előtt esküt mertem volna tenni rá, hogy én csináltam! . . .

— **Végzetes halál.** Ujvidék-ről táviratozzák, hogy Türr zombori pénzügyigazgatósági számvevő hivatalos utjában Ujvidéken járt. Tegnap este Mezey főszolgabíróval mulatott s azután elment szállóbeli lakására, mely a szálloda első emeletén volt. Hazaérve, kihajolt az ablakon, hogy a friss levegőt szívja. Ebben a helyzetében azonban elvesztette az egyensúlyt s fejével lefelé lebukott a kövezetre, a hol holtan terült el.

— **Vád alá helyezett lelkész.** A szentesi görögkeleti egyház kebelében már hosszabb idő óta visszás állapot uralkodik, ami a csekély számú hívők elégtelenségét vonta maga után. A hívők zugolódni kezdtek Padovics Dóme lelkész és Gyuricza Szilárd egyházközpont ellen és többen följelentést tettek pár hónap előtt az aradi püspökségnél, amely aztán Trutia Péter szenteszéki ügyészt kiküldte az egyház állapotának megvizsgálása végett. Az ügyész véleményére a megejtett vizsgálat alapján az aradi szentszék október 21-én tartott ülésén vád alá helyezte és felfüggesztette Pandovicsot és Gyuricát, mert kitünt, hogy a szentesi egyház számadásai nincsenek rendben s közel hétezer korona hiány mutatkozik. Ezt az összeget a lelkész és a gondnok részint beszédett adókból tartotta meg, részint pedig az egyházközség hozzájárulása nélkül, az egyházmegyei főhatóság kijátszásával kölcsön adták, ami miatt az egyház tetemesen kárt szenvedett. A vád alá helyezett határozatot tegnap kézbesítették a felfüggesztett két egyénnek.

— **Aki elégeti az apja holttestét.** Resicáról a babona hihetetlen elfajulását jelenti egy távirat. Nagy-Zorlencen özvegy Papa Józsefné házat követ dobálták már napok óta. A titokzatos kódobálót nem tudták megfogni, ami ezuttal már csak azért sem volt csoda, mert a babonas lakosság nem is kereste. Inkább hajlandó volt azt hinni, hogy a siron tuli szellemek szórakoznak ilyen furcsa módon, már pedig azokat istenfélő embernek vakmerőseggel megháborgatni a mulatságokban. Végre az özvegy fia kieszelte, hogy a kódobálást csak az édesapja házjáró lelke követheti el. Ennélfogva elhatározta, hogy megszabadítja a házat a veszedelemtől

Holtzer József

uri szabósága
Aradon,
Vörösmarty-utca 1. szám.

**Női felöltők,
gallérok, köpenyek,
kabátok.**

**Férfi, fiu, gyermek-
ruhák, felöltők
nagy raktára.**

Oriási választék, meglepő olcsó árban!

Magy. kir. államv. üzletv. Szegeden.

38417—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Bádognál palaczkok szállítása tárgyában.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége bádognál palaczkok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szükséglet a következő: 10 drb 5 kg.-mos, 10 drb 10 kg.-mos, 15 drb 15 kg.-mos, 254 drb kg.-mos bádognál palaczk.

Az ajánlati űrlapok és pályázati feltételek a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségénél ingyen kaphatók, míg az általános és különleges feltételek és szabványrajzok csakis készpénzfizetés ellenében a m. kir. államvasutak nyomtatványtárából (Budapest, Andrásy-ut 73—75. sz. alatt) 50. 30, illetve 20 fillér áron beszerezhetők. Ha feltételeknek posta útján való megküldése kívántatnék, az esetben a vételáron felül még 20 fill. postaköltségre is beküldendő.

Az ivenként 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlat ezen alábbi külcimmal:

„Ajánlat 38417/902 sz.-hoz“ 1902. évi november 14-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének I. osztályához benyújtandó vagy posta útján beküldendő.

Bánatpénzül 120 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1902. évi november hó 13-án déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő vagy oda posta útján beküldendő.

A bánatpénz után kamat nem követelhető.

Szeged, 1902. évi október hó 11-én.

Az üzletvezető helyett:

Stelczel,
főfelügyelő.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

148758—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak czéljaira az 1903. évben szükséges mintegy 12.000 métermázsa neutrális-olaj szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes módokat magában foglaló „ajánlati felhívás“ valamennyi ka-

zai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint a magyar kir. államvasutak anyag-és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál (Budapest, Andrásy-ut 73. sz. II. em. 40.) az ajánlattételre szolgáló űrlappal együtt kapható.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetők meg.

A szabályszerűen kiállított, ivenként egy koronás magyar királyi okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékra ezen felirással:

„Ajánlat 148758—902. számhoz“ ellátva legkésőbb november hó 12-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag-és leltárbeszerzési szakosztályában

átadandók, illetve posta útján ugyanoda beküldendő.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulírott igazgatóság budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módok betartása mellett tételnek, valamint az olyanok is, a melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1902. évi szeptember hóban.

A. m. kir. államv.
igazgatósága.

(Utánnomást nem díjazatik.)

Magy. kir. államv. üzletv. Debreczen.

26760—902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége 1903. évben, esetleg további két év alatt szükségessé váló pályafentartási fák szállítására pályázatot hirdet. A jövő évben az előbbiakra lesz szüksége:

117 köbméter jegenye fenyő deszka.

8 köbméter tölgyfenyő deszka, 68 köbméter szélmentszelen fenyő deszka,

10 köbméter vágott vagy fűrészelt erdei fenyőfa,

279 köbméter vágott vagy fűrészelt jegenye fenyőfa,

388 köbméter vágott vagy fűrészelt tölgyfa,

122 köbméter jegenye fenyő palló,

14 köbméter lucz fenyő palló,

101 köbméter tölgyfa palló,

67 köbméter tölgyfa szálfá,

27 köbméter fenyő szálfá,

34000 fméter fenyőfa lécz,

2800 darab kerítés oszlop tölgyfából.

A pályázati feltételek alapján készítenő és 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlatok f. év november 29-ik napjának déli 12 óráig nyújtandók be a debreczeni üzletvezetőség I. osztályánál, az 5% bánatpénz egy nappal előbb teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A részletes pályázati feltételek és méretjegyzékek mindegyik üzletvezetőségénél és kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők, alulírott üzletvezetőségétől díjtalanul megszerezhetők.

A 122291/96. számú általános és 148889/901. számú különleges szállítási feltételek, melyeknek határozományai a szállításhoz érvényesek a magy. kir. államvasutak nyomtatványtáránál (Budapest Andrásy-ut 73/75. sz. alatt) megszerezhetők, előbinek ára 50 fillér, utobbiké 30 fillér. Postán való szállítás esetére 20 filléres postai értékjegy is melléklendő.

Elkészve beadott, vagy táviratilag tett, valamint pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Debreczen, 1902. október 24.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazatik.)

Ezrekre menő hálairattal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

MUNDAN

legujabb és legkitűnőbb amerikai folttisztító viz.

Mindenféle ruhaszövetből zsir és egyéb foltot azonnal eltávolít anélkül, hogy a szövet színét megtámadná avagy azon a más tisztítószernél szokott foltkarikát idézne elő. **Mundan** nem gyúlékony, kezelése nem jár veszéllyel.

Egy 200 grmos üvegnek az ára 25 krajczár.

Phenol-sav.

Poloska kiirtására egyetlen biztos hatású szer, alkalmazása igen egyszerű, egy párszori beecsetelés után meglepő eredmény érhető el. — Ára egy üvegnek 35 krajczár.

A fenti szerek csakis

652

Hajós Árpád

gyógyszertárában kaphatók

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Fejvillagosításokat teljesen ingyen ad a
Kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a
Kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

sz. rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Elveszett

f. hó 5-én éjjel a Pécskai-ut, Bo ros Béni-tér, Andrassy-ut, Vörös-marthy-utcza, Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utczáig egy héber betűkkel vésett értéktelen arany gyűrű. — A becsületes megtaláló megkerestetik ezt 10 korona jutalomdíj ellen a Forray-utcza 2/c. sz. alatt lévő fournier üzletben átadni. 1970

Kerestetik

egy ügyes pénztárnok, ki az irodai teendőiben némi jártassággal bír. — Czim a kiadóhivatalban. 2030

Zálogcéduákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 1746

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Borszivattyuk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árak 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű **gumicsövek** 3 koronától feljebb. Fejtőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utcza 28. sz.

Ugyanott 1836

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogad-
tatnak.

Téli ingek, nadrágok, keztyük,
gyermek őszi és téli sapkák és kalapok.

Szőnyegek, függönyök,
Linoleum és I. rendű parquetta szőnyegek,
függő- és asztali lámpák,
vadász fegyverek és táskák
nagy választékban.

ZIMMERMANN és EISELE

Arad, a Szentháromsággal szemben (Templom-utcza sarkán)
a „Zöld papagájhoz”. 1671

Ablakredők és lőtakarók.

Az aradi magyar királyi államjósággazgatóságtól.

26321--1902. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A sztancsófalvai kincstári birtokon a jövő évben emelendő telepházak építéséhez szükséges 800000 drb. égetett téglá előállításának vállalatban leendő biztosítása céljából folyó évi november hó 26-án délelőtt 10 órakor a temesmegyei Sztancsófalva községben (u. p. Temes-Rékás) a m. kir. kincstári birtokkezelősnél nyilvános írásbeli versenytárgyalás fog tartatni, a hol is a részletes hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Aradon, 1902. évi november hó 3-án.

1969

M. kir. állami jósággazgatóság.

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog creme

haszn. lata által nyerhetők.

Egyszeri használat után min-
denki megkedveli.
Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye
mindennemű

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpaszták,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.

A legmagbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

WOJTEK és WEISZ

drogueria és parfümeria nagykereskedése ARADON. 1710

Uraságoktól levetett
téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.
Továbbá használt butorokat is ve-
szek és olcsó áron eladok. 1928

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utcza 7. sz.

Villanyos házi csengő
bevezetést,

Villanyos házi csengő
javítást,

Villanyos csengő
évi jókarban tartást,

Házi telephon

szereleést szakszerűen és jutá-
nyosan készít 1782

Kalmár József

villanyműszerész, kerékpár és var-
rogép raktár és javító műhelye

ARAD, Salacz-utcza 2.

6540—1902. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telkv. hatóság közhírré teszi, hogy Jelinek és Schlesinger végrehaj-
tónak, Kornacker András végrehaj-
tást szenvedő elleni 60 korona tő-
kekövetelés és járulékaik iránti vég-
rehajtási ügyében az aradi kir.
törvényszék területén lévő, Arad-
városában fekvő, az aradi 4687. sz.
tjkyben A + 2. sor, 3285/a. 1.
hrsz. ingatlanból végrehajtást szen-
vedő felet megillető hányadára az
árverést 990 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban el-
rendelte, és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlan az 1902. évi novem-
ber hó 22-ik napján délután 3
órákor az igazságügyi-palota I.
emelet 88. sz. a megtartandó nyil-
ványos árverésen a kikiáltási áron
alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10% át,
vagyis 99 koronát készpénzben,
vagy az 1881. LX. t.-czikk 42.
§-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott és az 1881. évi no-
vember hó 1-én 3333. sz. alatt
kelt igazságügyminiszteri rende-
let 8. §-ában kijelölt óvadékké-
pes értékpapirban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881.
LX t.-cz. 170. §-a értelmében a bá-
natpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1902. évi augusz-
tus hó 27-ik napján. Az aradi kir.
törvényszék, mint telekkönyvi ha-
tóság.

Zubor,

2041

kir. tvszki bíró.